

Privat-skoler på topp

Private skoler gjør det bedre enn de offentlige. Minst like viktig som hvem som eier skolene, er utdanningsnivået til foreldrene.

– Halvparten av forspranget i prestasjoner til friskolene skyldes foreldres utdanningsbakgrunn, sier forsker Hans Bonesrønning ved Senter for økonomisk forskning, NTNU. Han har analysert nasjonale prøver på oppdrag for Utdanningsdirektoratet.

– Vi har ikke funnet noen god forklaring på resten. Det vanligste blant friskoler er at de er kristne. At disse scorer bedre tror vi kan ha noe å gjøre med at det er et tettere forhold mellom foreldre og skole.

Foreldrene betyr mest

– I den offentlige skolen er det foreldrenes utdanningsnivå som betyr mest for prestasjonene. Det er overraskende store forskjeller mellom barn av foreldre med høy utdanning og barn som har foreldre med liten utdanning.

I det offentlige scorer også de store skoler bedre enn små. Og byer gjør det bedre enn små kommuner. Jo større by, jo bedre gjør elevene det.

– Her er den viktigste grunnen foreldrenes utdanningsnivå. De store skolene ligger helst i byene, sier Bonesrønning.

Mindre forskjeller i Norge

– Hva betyr kvaliteten på rektor og lærere?

– Det vanligste er at samme skole har både gode og mindre gode lærere. Skoleledelsen og skoleeiere prøver å løse dette med å flytte lærere rundt for at ikke de samme elevene skal bli for skadede. Hvor viktig rektor og skoleledelsen er for kvaliteten, har vi ikke funnet ut.

Forskere har funnet store forskjeller mellom skoleeierne i det offentlige. Selv om Trondheim kommune ligger godt an, peker Oslo seg ut med ekstra

gode resultater.

– At Oslo ligger så mye foran, skyldes måten de styrer skolene på. Det er langt større fokus på resultater i Oslo-skolen, sier Bonesrønning.

Han har registrert at det sentralt i Utdannings-Norge er bekymring for at skoleeierne ikke har nok kompetanse, og at det går ut over kvaliteten i skolen.

Måler forståelse

Kjønn betyr også noe for skoleprestasjonene. Jenter gjør det bedre enn guttene i norsk og engelsk, mens bildet varierer når det gjelder matematikk.

– Hvor gode er de nasjonale prøvene?

– De skal måle at basiserdighetene er blitt langt bedre. De er nå mer egnet til å måle forståelse for et fag, sier forsker Hans Bonesrønning.

Birralee International School Trondheim er nummer én i landet i engelsk både på femte og åttende trinn. Stiftelsen Trondheim International School (THIS) gjør det nesten like skarpt nasjonalt med sjetteplass for femte trinn og trettedeplass for åttende.

Romslia høyt

Beste engelskresultat i den offentlige skolen i Sør-Trøndelag har Romslia på femte trinn og Blussvoll på åttende trinn. I Nord-Trøndelag er Skogn barne- og ungdomsskole best på femte, på åttende trinn topper Otterøy skole.

I Sør-Trøndelag ligger 15 av de 20 beste skolene på åttende trinn i Trondheim. Stiftelsen Nidaros kristne grunnskole, ligger på tredjeplass på listen for Sør-Trøndelaglisten. Rissa har tre skoler blant de 20 beste.

For femte trinn har Trondheim 13 av de 20 øverste plasseringene i fylket. I Nord-Trøndelag har Levanger fem av topp 20 på femte trinn.

SVEIN INGE MELAND 951 98 688
svein.inge.meland@adresseavisen.no

Se resultatene
adressa.no

Norgeseliten Fra venstre: Ram Akerkar, Donata Griniute, Thea Koren, Mats Langseth og Katarina Günter skryter av lærerne på Birralee og mener lengre skoledag er en av forklaringene på gode prestasjoner. Foto: MARIUS TVINNEREIM

Norgesmestere i engelsk

Stemningen var god blant norgesmestrene i engelsk på Birralee International School i Trondheim i går.

Det er friminutt og fire gutter spiller ping-pong. Kommunikasjonen foregår på engelsk. Lærer Alistair Sunde roper inn elevene til time, på engelsk. Når han snakker med Adresseavisen er det på norsk med engelsk aksent. All undervisning foregår på engelsk på Birralee. Alle oppslag i korridorene på ungdomsskolen på Louisetyst er på engelsk. At elevene er raske i det engelske språk er ikke til å undres over, men både femteklassingene og åttendeklassingene scorer også best av de internasjonale skolene i Norge.

Alltid engelsk

– Hvorfor er dere best?

– Vi har engelsk hele tiden, sier elev Hanna Valen. – Og alle

hjelper hverandre og lærerne hjelper oss.

– Det går helst på engelsk i friminuttene også, tilføyer Mats Langseth.

Det er faktisk bare to elever som har engelsk som morsmål. Forholdene er små og intime, klasserommet er akkurat stort nok til å romme de 15 elevene på trinnet.

Flere skoletimer

Donata Griniute tror en forklaring er at Birralee- elevene har en time lengre skoledag.

– Og så har vi dyktige lærere, sier Thea Koren på bakerste benk.

Lærer Alistair Frank Sunde har sin egen teori:

– Elevene på trinnet er veldig inkluderende. De er en sammensveiset gjeng.

En tredjedel har vært sammen siden første klasse. Noe gjennomsnitt av befolkningen er klassen neppe, for eksempel har

fire av 15 foreldre som jobber ved NTNU/Sintef.

– Hvor mye har dere øvd for de nasjonale prøvene?

– Lærerne prøver å trene oss. Vi trener hele året, sier Mats – og tar nok hardt i.

– Vi har hatt forprøver i engelsk og matematikk, kommer det mer nøkternt fra Conrad Bali, og så oppstår det en diskusjon i klassen om de virkelig har hatt forprøve i norsk eller ikke.

Feirer på skolen

Meis Adresseavisen er imponert, tar klassen en rask avstemming om hvordan de skal feire seieren i nasjonale prøver. Alternativene fridag, besøk på Nidar, tur til Vassfjellet og Pirbadet blir nedstemt. Overnatting på skolen vinner.

– Er dere smårtere enn elevene i den offentlige skolen?

– 15 hender spretter i været – og alle smiler.

– Bruker mange læringsstrategier

■ Sterk fokus på læring. Det er oppskriften til rektor Trude Farstad. Birralee International School Trondheim er best i Norge i engelsk i år. I fjor var skolen best i matematikk.

– Skolen har sterk fokus på læring, vi differensierer i forhold til eleven og vi bruker

mange læringsstrategier. Vi har en kultur der alle bryr seg om alle. Skolen jobber etter mottoet små steg til suksess. Eleven skal mestre og får lov til å være stolt av det de gjør. Det inspirerer til mer læring, sier suksessrektoren Trude Farstad.

– Hvor viktig er plasseringen på nasjonale prøver for Birralee?

– Ikke så viktig, vi er mest opptatt av at eleven skal lykkes. Det er ikke de nasjonale prøvene som forteller om en skole er god. Det er så mye mer som teller.

Birralee ble norsk mester i engelsk

– Sterkt fokus på læring, forklarer rektor Trude Farstad. I fjor var skolen best i matte.

Nyheter side 16-17

Adresseavisen
12/11/2009